

ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Силабуси

доц. др Раде Кисић

Теолошки мастер програм, Систематско историјски модул

Предмет: Примат и саборност

Група: Систематска

Фонд часова: I (зимски) семестар (2+1)

ЕСПБ: 6

Испит: усмени

Циљ предмета: Стицање теоријских знања о комплексном односу примата и саборности посебно имајући у виду екуменску перспективу овог односа. Упознавање са кључним разликама у еклесиолошким концептима појединих цркава и верских заједница. Овладавање умењем активног и продуктивног коришћења научне литературе.

Исход предмета: Поседовање развијених стручних академских компетенција у домену савремене еклесиологије и пратећих апликативних способности анализе различитих еклесиолошких концепата у савременом екуменском дијалогу уз помоћ објективних истраживачких метода и техника.

Предуслови: Уписане мастер студије.

Облик наставе: Интерактивна предавања, вежбе, консултације.

Обавезе студената: Похађање наставе, учешће у групним облицима рада (заједничким пројектима).

Начин оцењивања рада и резултата: Активно учешће у настави – 30 поена; завршни испит – 70 поена.

План курса/предмета

---

1. недеља

Уводне напомене. Излагање циља, исхода и садржаја предмета

---

2. недеља

Појам примата и саборности

---

3. недеља

Развој учења о примату у раној Цркви. Утемељење примата у друштвено-културном контексту антике

---

4. недеља

Принцип саборности и установа сабора

---

5. недеља

Западно учење о примату до Другог ватиканског сабора

---

6. недеља

Примат и саборност у документима Другог ватиканског сабора

---

7. недеља

Primus inter pares – православни приступ. Литургијска перспектива

---

8. недеља

Примат и саборност у уставима Православних Цркава

---

9. недеља

Протестантско схватање односа примата и саборности

---

10. недеља

Равенски документ – покушај консензуса

---

11. недеља

Нова расправа о православном схватању примата

---

12. недеља

„Петрова служба“ у савременом контексту. Римокатолички приступ

---

13. недеља

Примат и јединство Цркве – нужна повезаност?

---

14. недеља

Универзални примат – отворено питање о неопходности и начину вршења

---

15. недеља

Закључна разматрања

ЛИТЕРАТУРА:

1. J. Зизјулас, *Примат у Цркви. Православни приступ*, Пожаревац 2014.
2. W. Kasper, *Crkva Isusa Krista. Ekleziološki spisi*, Zagreb 2013.
3. J. Мајендорф/А. Шмеман/Н. Афанасјев/Н. Куломзин, *Примат Апостола Петра*, Крагујевац 1989.
4. З. Матић, *Да истинујемо у љубави. Званични богословски дијалог Православне и Римске Католичке Цркве*, Пожаревац 2013.
5. R. Frieling, *Put ekumenske misli. Uvod u ekumenologiju*, Zagreb 2009.
6. K. Wenzel, *Mala povijest Drugoga vatikanskog koncila*, Zagreb 2008.